

Marek Urbański

Mała Wieś, gm. Konopnica, woj.
sieradzkie. Stanowisko 14 (AZP 74-45)

Informator Archeologiczny : badania 20, 97-98

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

LĄKI RADZYMSKIE, gm. Radzymin
woj. warszawskie
Stanowisko ?

patrz
epoka brązu

LĄTOWICE, gm. Wierschosławice
woj. tarnowskie
Stanowisko 2

PP Pracownie Konserwacji Zabytków
Oddział w Krakowie
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
w Tarnowie

Badania prowadził mgr Andrzej Szpunar. Finansował WKZ Tarnów.
Trzeci sezon badań. Cmentarzysko z wczesnego okresu wpływów
rzymskich.

Przebadano obszar 70 m². Odkryto 10 obiektów, z których dwa to groby popielnicowe, 3 groby symboliczne? /brak kości/ zaś reszta to groby jamowe. Groby znajdowane są na głębokości 50-80 cm. Z odkrytych zespołów najciekawsze to: obiekt 17 - grób jamowy, w wyposażeniu którego oprócz ceramiki znaleziono: nożyce żelazne, nóż, grot oszczepu, brzytwę, igłę. Obiekt 22 - grób popielnicowy, popielnica bogato ornamentowana, ponadto w grobie znaleziono: pogięty miecz, umbo, łmacz, nóż, grot, żelazną zapinkę. Inwentarze grobów pozwalają datować cmentarzysko na fazę B1-B2 okresu wpływów rzymskich.

Materiały znajdują się w PAK Tarnów.

Badania będą kontynuowane.

LUBLIANA, gm. Kościelna
woj. gdańskie

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania prowadziła mgr Dorota Rudnicka. Finansował WKZ w Gdańsku. Skarb przedmiotów brązowych i żelaznych z V w. n. e.

Skarb odkryty został przypadkowo przez rolnika Joachima Puzdrowskiego podczas bronowania pola /niezwykły od ponad 30-tu lat/. Za pośrednictwem siołtyśki wsi Lubiana i mgr B. Malinowskiego /dyrektora Kaszubskiego Parku Etnograficznego we Wdzydziejach Klaszewskich/ o znalezisku powiadomiony został Dział Ochrony Zabytków Archeologicznych Muzeum Archeologicznego w Gdańsku. 18.09.1988 r. przeprowadzono inspekcję miejsca oraz przejęto od odkrywcy część przedmiotów wchodzących w jego skład. Uzyskano również dokładniejsze informacje o okolicznościach odkrycia. Według relacji J. Puzdrowskiego misa wykonana z brązu - wypełniona przedmiotami brązowymi i ułożonymi na nich żelaznymi grotami - znajdowała się bezpośrednio pod warstwą humusu. Podczas orki zniszczeniu uległ jej brzeg, natomiast na powierzchni wyciągnięta została w trakcie bronowania pola.

Przedmioty wchodzące w skład skarbu występowały w dwóch skupiskach, tj. w miejscu, w którym pierwotnie ustawiona była misa oraz tam, gdzie została zawleczona bronią z częścią zawartości. Dokładna penetracja powierzchni pola pozwoliła stwierdzić, iż pojedyncze przedmioty występują również wokół wymienionych wyżej skupisk oraz na obszarze pomiędzy nimi.

Badania ratownicze przeprowadzone zostały w październiku i objęły obszar o powierzchni około 1,5 ara. Odnaleziono jeszcze ponad 1,5 kg przedmiotów brązowych, w tym m. in. zapinkę, okucia końców pasa, nity oraz bardzo liczne bryłki stopionego brązu. Po zakończeniu prac teren objęty badaniami: przyległą do niego partię pola i drogę gospodarczą spenetrowano wykrywaczem metalu. Odnaleziono jeszcze jedną zapinkę oraz kilka małych bryłek stopionego brązu.

W skład skarbu, datowanego wstępnie na V w. n. e., wchodzi między innymi następujące przedmioty: wykonane z żelaza - rękojeść jednosiecznego miecza i 27 grotów oraz wykonane z brązu - misa, kabłąk z ataszami od włada, pogięty czerpak, uchwyty od naczyń, okucia rogów, bardzo liczne zapinki różnych typów i ich fragmenty, 3 monety, wisłorek, łmacze, sprzączki, okucia końców pasa, nity, igły szpile, ostroga, ozdoba okucia, pogięte i polamane różnej wielkości blachy z naczyń, jak również ponad 5 kg stopionych bryłek brązu.

MAŁA WIEŚ, gm. Konopnica
woj. sieradzkie
Stanowisko 14 /AZP 74-45/

Muzeum Okręgowe
w Sieradzu

Badania prowadził mgr Marek Urbański. Finansował WKZ w Sieradzu. Drugi sezon badań. Osada z okresu rzymskiego.

Kontynuując badania z 1984 r. założono wykop o wymiarach 5 x 10 m. Odsłonięto część dużej chaty, której wypełnienie miejscami miało miąższość 110 cm. W wypełnisku, na gł. ok. 40-50 cm od powierzchni wykopu, ciągnęła się nieregularna warstwa drobnych, przepalonych kamieni, wśród której odkryto większość ze

znalezionych w tym wykopie 170 fragmentów ceramiki ręcznie leplonej. Natomiast 10 fragmentów ceramiki "siwej" znajdowało się tylko w chacie.

Oprócz tego w zbadanej części chaty 5 odkryto ośkę, 2 duże gładziki i fragment bleguna żarna obrotowego. Być może jest to część żarna, z którego pochodził fragment leżaka, odkryty w pobliżu. Nad resztkami odkrytego w chacie paleniska skupiały się bryłki surowej gliny.

Poza chatą odkryto kilka jam nieokreślonego charakteru. W jednej z nich znaleziono 1 fragment ceramiki ręcznie leplonej.

Po ostatnich badaniach trzeba zmienić chronologię osady i datować ją ogólnie na schyłek fazy B i fazę C okresu rzymskiego.

Badania będą kontynuowane.

MASŁOMĘCZ, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 15

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii

Badania prowadzili dr Andrzej Kokowski i mgr Urszula Kurzątkowska. Finansował WOAK w Zamościu. Słodny sezon badań. Cmentarzisko brytualne z młodszego okresu rzymskiego i wczesnego okresu wędrowek ludów. Grupa masłomecka.

Wykopy o łącznej powierzchni 243 m² zlokalizowane zostały po wschodniej i zachodniej stronie dotychczas zbadanej partii stanowiska. Na odsłoniętej powierzchni zarejestrowano dalsze 34 groby. Łączna liczba dotychczas odkrytych grobów wynosi 149, a rozpoznana powierzchnia nekropolii 904, 5 m².

Wśród zbadanych obecnie obiektów 3 uznano za ciałopalne, 8 za symboliczne, a pozostałe zawierały różne formy pochówków szkieletowych. Kompletne szkielety znaleziono w 12 obiektach, z czego 7 należało do niemowląt i dzieci. W grupie tej jeden pochówek znajdował się w porządku nieanatomicznym. Wyposażenie grobowe towarzyszyło jedynie 7 szkieletom. W 11 grobach wystąpiły pochówki cząstkowe, w tym jeden dziecka. Jedynie dwa z tych grobów nie posiadały wyposażenia. W 5-ciu stwierdzono obecność spalonych kości, przy czym w trzech przypadkach występowały one w całym wypełnisku jamy grobowej, a jedynie w dwóch zostały wkopane w strop grobu. W przypadku jednego grobu wydaje się, że szczątki zostały złożone w skrzyni drewnianej. W grobie nr 138 wkopane pozostałości ciałopalenia należały najpewniej do znajdującego się w sągu cząstkowego szkieletu w układzie nieanatomicznym. Obiekty 130 i 131 to groby symboliczne.

W grób nr 132 wkopano szczątki prawdopodobnie śwint, złożone w porządku anatomicznym. Grób szkieletowy nr 129 wyposażony był między innymi w klucz w kształcie kotwicy; ze szczątkami ciałopalnymi wkopanymi w grób nr 127 znaleziono wisior wykonany z dużej brązowej monety, najpewniej Filipa Araba. W obiekcie nr 133 znaleziono 118 przedmiotów: dwa naczynia, w tym jedno wykonane na kole, cztery przęśliki, dwie prążkowane rurki brązowe, dwie zapinki, igła i "zatyčka do przędzy", trzy kołki z nanizanymi na każdym mintaturami trzech kluczy, brązowe kołko z czterema uszkami, lusterko z brązu, brązowy dzwoneczek z żelaznym sercem, grzebień z poroża, a ponadto elementy nastyjnika: osiem wisiorów wiaderkowatych z brązu i cztery z żelaza, sześć zawieszek z brązu, czternaście wisiorów osiemkowatych i trzy paciorki z bursztynu, jeden paciorek z kości oraz paciorki szklane. Wśród tych ostatnich na uwagę zasługuje siedem mozaikowych, dwa milleforti, pięć wielobarwnych i jeden z metalową wkładką. Zapewne kolia zawieszona była na dwóch masywnych kołkach ze spłotem osiemkowym. Przy pasie znaleziono duży szklany paciorek wielobarwny i wisior wykonany z połowid przęślika /7/ bursztynowego.

Stwierdzono występowanie na prawdopodobnym obrzeżu cmentarzyska, nie związanych z grobami, zabytków: zapinek, sprzączek i paciorków. Mogą one być świadectwem nielichwytnej do tej pory formy grobów lub mogły być deponowane tutaj celowo. Wszystkie dotychczasowe tego typu znaleziska można odnieść do późnej fazy młodszego okresu rzymskiego i wczesnej fazy okresu wędrowek ludów.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

MIKULIN, gm. Tyszowce
woj. zamojskie
Stanowisko 8

patrz
neolit

MIROCICE, gm. Nowa Słupia
woj. kieleckie
Stanowisko 6

Wojewódzk. Ośrodek
Archeologiczno-Konserwatorski
w Kielcach

Badania prowadził mgr Szymon Orzechowski. Finansował WOAK w Kielcach. Pierwszy sezon badań. Osada kultury przeworskiej z okresu późnorzymskiego.